

“Adviseurs van SESAM academie zijn door hun jarenlange **ervaring** goede **gesprekspartners**.”

| Jaarverslag 2017

“De **meerwaarde** van de adviseur is dat je **ondersteuning** krijgt van een buitenstaander die fris tegen de zaken aankijkt”

“De **SESAM adviseurs** hebben afstand gehouden als het moest en geprikkeld als het nodig was”.

“Het gehele **bestuur** heeft zich laten overtuigen van de noodzaak om doorlopend **actief en kritisch** te zijn.

Inhoud

Voorwoord	Pagina 2.
1. Projecten SESAM advies	Pagina 3.
2. SESAM adviseurs aan het woord	Pagina 7.
3. Kracht van samenwerking	Pagina 10.
4. Vooruitblik	Pagina 11.

"SESAM academie is een maatschappelijk adviesbureau dat op maat advies levert aan vrijwilligersorganisaties in heel Nederland. SESAM adviseurs zetten hun kennis en ervaring belangeloos in."

Voorwoord

Vele vrijwilligers zijn in Nederland actief op allerlei terrein. Met groot enthousiasme en enorme betrokkenheid doen zij hun werk, dat zeker niet altijd eenvoudig is. Immers, hoe verwerf je voldoende inkomsten, waar haal je steeds voldoende vrijwilligers vandaan, hoe ontwikkel je bestuurskracht? Deze en andere vragen leven er volop in de vrijwilligerswereld. SESAM academie levert graag advies en ondersteuning om aan deze vragen tegemoet te komen.

In 2018 viert SESAM academie haar derde lustrum. In de afgelopen jaren hebben wij vrijwilligersorganisaties van allerlei aard geadviseerd en wij hopen dat nog lang te zullen doen. Uiteraard staan wij niet stil, volgen wij de ontwikkelingen in de vrijwilligerswereld op de voet en sluiten hierop aan. Vandaar dat ondersteuning van burgerinitiatieven inmiddels tot ons aanbod behoort en ook interim management in ons productaanbod is opgenomen.

Het jaar dat nu achter ons ligt laat een ruime adviespraktijk zien. Om u een indruk te geven van de werkzaamheden van SESAM academie worden in dit jaarverslag een drietal opdrachten nader belicht. Zij geven een goed beeld van de vragen die er zo al leven, wat de ervaringen zijn met de SESAM adviseur(s) en tot welk eindresultaat dit heeft geleid.

Om het beeld van ons werk te completeren komen ook enkele SESAM adviseurs aan het woord, ieder met hun eigen SESAM ervaring. En geven wij uiteraard aandacht aan de fondsen die een onmisbare financiële rol vervullen in de wereld van de vrijwilligers en waarmee wij graag de samenwerking aangaan.

Voor mij was dit het laatste voorwoord in de zeven jaren waarin ik eerst als SESAM adviseur, vervolgens als regiocoördinator en de laatste vier jaren in de rol van directeur verbonden was aan SESAM academie. Met veel plezier heb ik die rol vervuld. Ik ben blij dat, wederom uit onze eigen geledingen, een opvolger voor de rol van directeur kon worden aangetrokken in de persoon van Yvonne Lengkeek. Vol vertrouwen heb ik het stokje over kunnen geven. Ik wens de nieuwe directeur en uiteraard alle adviseurs voor de toekomst veel succes.

Tot slot wens ik u veel leesgenoegen met dit jaarverslag.

Jaap Lagendijk

1. Projecten SESAM advies

Met veel inzet hebben SESAM adviseurs in 2017 ruim 160 organisaties ondersteund, die advies en ondersteuning vroegen op velerlei terrein. De meest gestelde vragen betroffen ook dit jaar fondsenwerving, ledenaanwas of versterking van de bestuurskracht dan wel werving van bestuursleden. Maar ook heel andere vragen kwamen aan de orde. Hier worden drie projecten wat nader belicht, die een illustratie vormen van de zo diverse vraagstelling.

Buurt- en speeltuinvereniging Insulinde Leeuwarden	Ondersteuning en begeleiding van het proces van verbouw van het buurtgebouw in samenwerking met de Gemeente Leeuwarden. Het traject omvat mede het aanboren van financiële bronnen bij lokale, regionale en landelijke fondsen.
Showband Oranje Amersfoort	De afgelopen jaren is het ledenaantal verder gedaald ondanks allerlei wervende activiteiten van het bestuur. Op dit moment is het ledenaantal te laag om nog te kunnen optreden. Daardoor loopt de vereniging extra inkomsten mis die ze via de optredens binnenhaalden. Advies uitgebracht over het doorgroeien naar een grotere vereniging en daarmee meer inkomsten te verwerven.

Het Museum van de Zusters Franciscanessen in Oirschot

Al ruim vier eeuwen lang zijn de Zusters Franciscanessen in Oirschot gevestigd. Zij vormden daar een congregatie, waarin zij samenleefden naar het gedachtegoed van de heilige Franciscus van Assisi. Veel van hun aandacht en tijd ging uit naar contemplatie, maar zij werkten ook in het onderwijs en in de zorg.

Vanaf de jaren zestig is het kloosterleven drastisch veranderd. De congregatie in Oirschot nadert dan ook in de ogen van de zusters haar voltooiing. Nieuwe zusters worden niet meer aangenomen, de nu nog ongeveer twintig zusters zullen in Oirschot de laatste zijn.

Ook al verdwijnt de congregatie, het gedachtegoed van Franciscus kan en moet voortleven, zo ook de herinnering aan de Franciscanessen. De congregatie wil graag een moreel kompas meegeven aan de samenleving aan de hand van het principe 'Leven met Aandacht'. Dit kan op een aantal manieren, waarbij een museum er een van is. Nu was er al een museum maar dit voldeed niet aan deze opgave en niet aan de eisen van de tijd.

Doos met relikwiehouders 1800 - 1925

Om die reden klopte de directeur aan bij SESAM academie. Wat zij en wat de zusters graag wilden was inspirerende advisering over de inrichting van een dergelijk museum en over de manier waarop het gedachtegoed van Sint Franciscus op een hedendaagse manier zou kunnen worden verspreid. Martin van de Avoird van SESAM

academie, regio zuid, heeft deze opdracht op zich genomen samen met Marjan Groen, die weliswaar haar SESAM werkzaamheden in regio Zuidwest verricht, maar als oud-museumdirecteur over zeer toepasselijke kennis en ervaring beschikte.

Martin en Marjan hebben een aantal sessies gehouden met de werkgroep Geestelijk Erfgoed, waarin de directeur zitting heeft, plus enkele zusters en leken. De ideeën over wat het museum moet gaan betekenen, zijn hierin aangescherpt, de bouwstenen voor een museaal concept zijn gelegd. Om inspiratie op te doen en met vergelijkingsmateriaal te kunnen werken zijn de werkgroep en SESAM adviseurs ook met elkaar op stap geweest.

Zo hebben zij het Savelbergmuseum bezocht van De Kleine Zusters van de Heilige Joseph in Heerlen, die het leven laat zien van de zusters die hun leven in dienst stelden van zorg voor hulpbehoevenden. Maar ook het Stadsmuseum in Aken is bezocht om goed inzicht te krijgen in de mogelijkheden van traditionele en multimediale museale middelen, hetgeen het enthousiasme voor het eigen museum zeker deed toenemen.

De SESAM adviseurs hebben een adviesnotitie opgesteld waarover de Zusters nu moeten beslissen. De opdracht en de samenwerking met de werkgroep waren inspirerend. Dat er een mooi resultaat uit zal voortkomen, daarvan zijn Martin en Marjan overtuigd.

Ouderenfederatie Delft	Ondersteunen bij het opstellen van een beleidsplan. Dat plan moet duidelijkheid bieden over datgene wat de ouderenfederatie de komende jaren te doen staat, wat de taken en opgaven van de federatie zijn om de doelstelling van de stichting invulling te geven.
Wijkraad Delftwijk Haarlem	Verkrijgen van helderheid over de gewenste positie van de wijkraad bij de inwoners. Daarnaast zoeken naar aanvulling en vernieuwing van het huidige bestuur en verbeteren van de onderlinge samenwerking met de andere belangengroepen in de wijk. Zicht krijgen op de realisering van de doelstelling van de wijkraad.

Het Danspaleis

DJ Suna kwam er op enig moment achter dat ouderen dol zijn op muziek uit hun jeugd. Zij draaide een keer plaatjes op een feestje voor een 75-jarige dame en de stemming werd meer dan uitbundig. De oudere feestgangers genoten met volle teugen.

Uit deze ervaring is in Amsterdam stichting Het Danspaleis (<http://hetdanspaleis.com/>) geboren in 2012, het “tankstation voor levensvreugde”. Het Danspaleis biedt disco’s voor ouderen in zorg, - en welzijnsinstellingen, in buurthuizen, op festivals, in bedrijven etc. Vele vrijwilligers leveren hier een bijdrage aan.

Sinds kort gaan vrijwilligers ook op bezoek bij ouderen thuis om een praatje te maken en een plaatje te draaien en hen zo mogelijk enthousiast te maken voor een bezoek aan een Danspaleis in de buurt.

Naar een gezonde en stevige organisatie

Een dergelijke organisatie opzetten is geen sinecure. In 2015 besloot oprichtster Suna Duijf, die artistiek leider is en zich PD noemt oftewel PlatenDraaier, samen met de toenmalig zakelijk leider de hulp in te roepen van de SESAM academie. Martien Giele, SESAM adviseur en van huis uit bedrijfseconoom, is vanaf dat moment Suna en haar collega gaan coachen met als doel hen de instrumenten in handen te geven om van Het Danspaleis een bedrijfsmatig gezonde en stevige organisatie te maken.

Suna Duijf, artistiek leider van Het Danspaleis, was op zoek naar een coach toen de SESAM academie op haar pad kwam. Martien Giele was van begin af aan met zijn bedrijfseconomische achtergrond voor haar en haar collega de juiste man op het juiste moment. Suna hecht veel waarde aan leermeesterschap:

" Martien inspireert ons met zijn kennis en ervaring die hij als SESAM adviseur rijkelijk inzet. Zo heeft hij ons de weg gewezen naar heldere financiële sturing, en geeft hij ons steeds weer bedrijfsmatige inzichten waar wij mee verder kunnen. Ik denk dat wij hem op onze beurt met onze dynamiek en jeugdig enthousiasme inspireren. Deze wisselwerking leidt al een aantal jaren tot een prima resultaat."

Van buurtdisco naar sociale onderneming

Het Danspaleis werd zo succesvol dat het langzamerhand de proporties van een sociale onderneming begon aan te nemen. Martien gaat sinds 2015 gemiddeld een halve dag per maand naar Het Danspaleis toe, soms eens wat meer, soms eens wat minder. Hij liet Suna en haar collega zien dat een begroting meer is dan een incidentele jaarlijkse activiteit, maar gebruikt kan worden als een krachtig stuurinstrument. Deze coaching wierp haar vruchten af met begrotingsdiscipline tot gevolg. De continuïteit van Het Danspaleis vereiste een stevig verdienmodel, dat niet leunde op de welwillendheid van fondsen. Ook hier heeft Martien zijn coaching ingezet en is Het Danspaleis mede op basis hiervan financieel onafhankelijker geworden.

De derde stap, die nu aan de orde is, zijn de organisatorische aspecten van de bedrijfsvoering. Zeker in organisaties waar de bevoegenheid groot is, moet er naar tijd worden gezocht voor even een pas op de plaats om bijvoorbeeld te bekijken of de taken goed verdeeld zijn, of de verantwoordelijkheden misschien anders moeten worden belegd. De coaching van Martien richt zich nu op deze stap.

Een waardevolle samenwerking

Zó lang als SESAM adviseur aan een opdrachtgever verbonden zijn, is bijzonder, maar de opdracht is dan ook bijzonder. Het is coaching op bedrijfsmatige aspecten en resultaat boeken kost tijd. Het Danspaleis is Martien vanaf het begin heel dierbaar geweest en is het tot op de dag van vandaag. Het is waardevol een zo enthousiaste organisatie te helpen zich te versterken.

Klokkenluidersgilde 'De Grote Klok' Vianen	Het Klokkenluidersgilde heeft zich een plek verworven in Vianen. Advies geven over een doelgerichte samenwerkingsstructuur in de Viananse gemeenschap. Daarnaast over het verkrijgen van een meer solide financiële basis. Middelen vinden voor vernieuwing/uitbreiding van activiteiten.
--	---

Stichting Middeleeuws Ter Apel

Jaarlijks organiseert de [Stichting Middeleeuws Ter Apel](#) een re-enactment evenement op het terrein van het Oude Klooster. Het is een enorm gebeuren dat enkele duizenden bezoekers trekt. Het organiseren van zo'n evenement is geen sinecure. Natuurlijk heb je een draaiboek, enthousiaste vrijwilligers en heldere afspraken over wie wat doet en zo. Maar toch, zo nu en dan gaan dingen mis. In 2016 hebben de bezoekers een prachtig evenement mee gemaakt maar onder de motorkap verliep niet alles naar behoren. Uit een evaluatie bleek dat nogal wat zaken stroef waren verlopen.

SESAM adviseur Jos van de Werf

SESAM adviseur Klaas Koops

Er werd te veel langs elkaar heen gewerkt waardoor coördinatiedruk toenam en medewerkers veel bezig waren met het repareren van zaken die misliepen. Het ongenoegen nam toe en sommige vrijwilligers dreigden af te haken. Kortom: het werd tijd om de organisatie van het evenement tegen het licht te houden.

Het stichtingsbestuur is, met ondersteuning van de SESAM adviseurs Klaas Koops en Jos van der Werf aan de slag gegaan. We hebben uitvoerig gesproken over de organisatie van het evenement en kwamen erachter dat de problemen niet zozeer in de voorbereiding van het evenement zaten maar vooral in de operationele uitvoering en de aansturing daarvan.

Werkprocessen in kaart brengen

“We hebben alle processen, die in gang gezet moeten worden om een dergelijk evenement in goede banen te leiden, geïnventariseerd en beschreven. Tientallen processen werden in kaart gebracht – het inrichten van het terrein, de aan- en afvoer van allerlei spullen, het ontvangen van bezoekers, het plaatsen van marktstands enzovoorts. Waar sprake was van afstemmingsproblemen hebben we gedetailleerder beschrijvingen gemaakt om zo een beter inzicht te krijgen in de problematiek. Vervolgens hebben we een ordening gemaakt op twee grondslagen: de doorlooptijd en de mate van verwevenheid met andere processen. Het aanvragen van vergunningen en het

afsluiten van contracten met standhouders en deelnemende organisaties kennen langere doorlooptijden. Zaken als het aan- en afvoeren van allerlei goederen en materialen, deze op de juiste plaats zetten op het terrein zijn afhankelijk van elkaar. Een verstoring leidt dan gemakkelijk tot gedoe in een ander proces. Uiteraard waren er ook aspecten die minder ingewikkeld waren zoals bijvoorbeeld het ontvangen en registreren van de entreegelden”.

Verdeling van verantwoordelijkheden

De SESAM adviseurs zijn aan de slag gegaan met een herinrichting van de werkprocessen. Waar de bestuursleden zelf en waar de coördinatoren verantwoordelijk voor waren, werd duidelijker belegd, zodat er veel krachtiger kon worden gestuurd en gehandeld. De coördinatoren kregen bovendien de gelegenheid zelf hun ploegen samen te stellen, waarbij zij konden putten uit de pool van vrijwilligers en ook nieuwe vrijwilligers konden aantrekken. Het evenement van 2017 is met de vernieuwde aanpak georganiseerd en buitengewoon succesvol verlopen.

Enkele duizenden mensen hebben kunnen zien hoe in de middeleeuwen gebouwd werd. Het was een schitterend gebeuren en onder de motorkap verliep alles naar behoren.

2. SESAM adviseurs aan het woord

Voor SESAM academie werken zo'n tachtigtal adviseurs op vrijwillige basis. Zij zijn van heel verschillende pluimage, waardoor SESAM academie goed tegemoet kan komen aan de zo diverse vraag van de vrijwilligersorganisaties. Elk jaar worden er nieuwe adviseurs geworven zodat het bestand aan adviseurs steeds weer aangevuld wordt met nieuwe expertise en met nieuw elan. Elk jaar nemen ook weer adviseurs afscheid. Hierna komen enkele adviseurs aan het woord die ieder op hun manier illustratief zijn voor de SESAM adviseur.

Adviseur: nieuw binnengekomen

Elk jaar worden er adviseurs geworven voor SESAM academie. Immers, nieuw bloed is voor de continuïteit en de kwaliteit van de academie van groot belang. Een van de nieuwkomers dit jaar is Els Driessen – Voermans, die in haar werkzame leven haar sporen heeft verdiend op het terrein van HRM, financiën en bedrijfsvoering in zowel advies, -als directiefuncties.

SESAM adviseur Els Driessen

Vrij toevallig stuitte zij op de mogelijkheid zich bij SESAM academie te kunnen aansluiten en nu combineert zij met veel genoeg eigen freelance-opdrachten met SESAM-werkzaamheden.

Zoals elke SESAM adviseur is zij gestart met de interne opleiding van drie maanden, die vooral vanwege de brede oriëntatie op de wereld van de vrijwilligersorganisaties voor haar zeer waardevol was.

Naast haar werk heeft zij ook zelf vaak vrijwilligerswerk verricht, maar zelf vrijwilliger zijn en je inzicht verwerven in de enorme diversiteit van het vrijwilligersveld zijn twee heel verschillende dingen.

Samen met de andere cursisten vrijwilligersinitiatieven en sociale ondernemingen bezoeken, met elkaar en met docenten en gastsprekers hierover van gedachten wisselen was inspirerend en leerzaam. Of zoals Els het zelf zei: "Je komt vanuit een geordende werkomgeving in een wereld waarin ordening juist niet het hoofdkenmerk is. Daar moet je aan wennen, dat is een hele stap."

Een noviteit in de opleiding was dit jaar de snelle deelname aan de SESAM praktijk. Als cursist kon je je al aansluiten bij bijvoorbeeld een eerste adviesgesprek (intake), deelname aan een beursvloer of iets dergelijks.

Voor Els betekende dit deelname aan de intake van twee opdrachten met twee verschillende adviseurs die al geruime tijd in de SESAM praktijk werkzaam zijn. Een mooie eerste stap, die haar enthousiast maakte vanwege de enorme betrokkenheid en het doorzettingsvermogen van de vrijwilligers met wie zij sprak. Het maakte haar ook duidelijk dat een aantal mantra's uit de opleiding erg waar zijn: een SESAM adviseur moet veel geduld oefenen, het tempo van vrijwilligers kan heel hoog zijn, maar net zo goed heel laag. Bovendien jij bent slechts de adviseur, de kans van slagen is het grootste als de vrijwilligers zelf met de adviezen aan de slag gaan!

Haar conclusie is voorlopig: "er is veel te doen, ik kan mijn hart ophalen".

Adviseur: jaren voor SESAM academie actief

Sinds 2009 is Johan Hahn SESAM adviseur. Bijzonder is dat hij ook verantwoordelijk is voor de fotografie waarmee SESAM academie zich afficheert. Behalve adviseur is Johan ook fotograaf en onderzoeksjournalist.

Gedurende zijn loopbaan bij SESAM academie heeft Johan uiteenlopende adviesprojecten gedaan. Eén bijzondere daarvan was de advisering van de Landelijke Vereniging tegen Discriminatie (LVD), de koepel van de anti-discriminatievoorzieningen in Nederland.

Voor de LVD hebben Johan en collega-adviseur Norbert André de la Porte samen een beleidsplan geschreven. Daarvoor werden gedurende 6 maanden landelijk interviews gehouden binnen de landelijke LVD en de regionale organisaties. Met de voorzitter van het bestuur van de LVD waren er regelmatig contacten over de voortgang.

SESAM adviseur Johan Hahn

De anti-discriminatievoorzieningen 'Artikel 1' zijn een bij wet geregelde instelling ten behoeve van het ondersteunen van mensen die geconfronteerd worden met discriminatie. De LVD vertegenwoordigt in Den Haag de regionale Artikel 1's, die gekoppeld zijn aan de politiedistricten. Artikel 1 zet zich in voor preventie en bestrijding van discriminatie en de maatschappelijke processen die daaraan ten grondslag liggen. Artikel 1 draagt bij aan een inclusieve samenleving waarin iedereen zichzelf kan zijn en ongeacht ras, geslacht, geloof, seksuele gerichtheid of op welke grond dan ook. De Vereniging bestaat uit beroepsmensen en vrijwilligers.

Dit geheel resulteerde in een beleidsplan dat aangeboden is aan de voorzitter. Over de implementatie van het plan bestond bij het schrijven van dit jaarverslag nog geen duidelijkheid. Dat is een punt dat vaker voorkomt: ook goede adviezen worden soms niet meteen in beleid omgezet. Daar is tijd voor nodig.... Iets waar een SESAM-adviseur aan zal moeten wennen.

Een ander project van Johan was het adviseren van Drumfanfare Jonathan, Zeist in het kader van Advies Op Maat een succesvol aanbod van SESAM academie samen met het Prins Bernhard Cultuur Fonds en de Provincie Utrecht. De Drumfanfare had te maken met een terugloop van het aantal spelende leden. De wens was ook dat men meer mee wilde met de tijd. Samen met het bestuur heeft Johan een lange termijnvisie ontwikkeld en op basis daarvan een actieplan opgesteld om leden te werven en behouden. Dat het een succesvol traject was, bleek uit het feit dat de Drumfanfare in september 2017 het Gouden Uitroepteken kreeg toegekend. Deze prijs in het kader van Advies op Maat 2016-2017 werd uitgereikt door de Commissaris van de Koning van Utrecht. Aan de prijs is een geldbedrag verbonden van 5000 euro.

'Daar ben ik dan best trots op,' zegt Johan. En verder: 'Bij het advieswerk is analytisch vermogen van groot belang. Het gaat om het stellen van de juiste vragen, om zo de problematiek boven tafel te krijgen. In het verlengde daarvan helpen de adviseurs ook bij het oplossen van het probleem. Het is verleidelijk om te gaan voor het korte termijn succes. Een advies alleen is vaak niet voldoende. Je helpt een club pas echt als je samen kunt werken aan successen op de langere termijn. Vaak vraagt dat om de inzet van twee adviseurs met elk een eigen specialisme. Een eigen kijk op de vragen. Dat levert dan echt blijde gezichten op. En daar doen we het voor.'

Johan tot slot: *'SESAM academie heeft in haar winkel een zee aan deskundigheid tegen een leuke prijs in de aanbieding' Nog niet iedereen heeft dat ontdekt. Daar moeten we nog aan werken samen: klanten naar onze SESAM-winkel halen en hen laten zien wat zij aan ons kunnen hebben!'*

Adviseur: voormalig SESAM adviseur

Frits Mollema

Frits Mollema heeft zich van 2014 tot en met 2017 ingezet voor SESAM academie. Maar zo'n tien jaar daarvoor was hij al eens met de SESAM academie in aanraking gekomen: "Ik herinner me dat ik toen als afdelingsmanager binnen de gemeente Apeldoorn wel eens vergaderruimte in het Stadhuis voor ze heb geregeld. Later, toen ik bewust afscheid had genomen van betaald werken, schoot me dat weer te binnen, heb ik opnieuw kennis met de academie gemaakt en me uiteindelijk voor de opleiding aangemeld.

Frits heeft het adviseurschap met veel plezier en voldoening uitgeoefend. Niet alleen omdat hij diverse maatschappelijke organisaties organisatorisch en inhoudelijk verder heeft kunnen helpen, maar ook omdat hij zich met het oog

daarop is gaan verdiepen in allerlei nieuwe onderwerpen waardoor het werken bij de SESAM voor hem een vorm van verlengd leren en studeren werd. "Kennelijk had ik daaraan behoefte!

Vanuit zijn juridische achtergrond heeft Frits vooral projecten opgepakt op het gebied van bestuurlijke organisatie en vormgeving. Maar ook op het gebied van burgerinitiatieven was hij actief: "Welke aspecten vragen daarbij bijzondere aandacht, hoe begeleid je zo'n initiatief vanaf het prille begin tot aan het moment dat het uitgroeit tot iets stevigs?

Aan een tweetal projecten bewaart hij bijzondere herinneringen. Het bestuur en management van een welzijnsstichting in een middelgrote gemeente heeft hij begeleid in de omslag van een bestuursmodel naar een raad van toezichtmodel. Hierbij ging het niet alleen om de juridische aspecten, maar ook om de noodzakelijke bewustwording van de andere rollen en het daarbij passende gedrag van raad van toezicht en directeur. "We hebben met elkaar een serie intensieve heidagen beleefd, er is diep in elkaars ogen gekeken en we hebben werkenderwijs alle mogelijke aspecten van good governance doorgeakkerd. Een prachtig proces." Inmiddels is de omslag afgerond maar Frits blijft als vrijwilliger aan deze stichting verbonden om management en raad van toezicht waar nodig met advies en begeleiding bij te staan. "Soms heb je dat, dan heb je zo'n band opgebouwd dat je het moeilijk kunt loslaten".

Een ander bijzonder project was het fuseren en omvormen van vier verschillende sportverenigingen in één omni-sportvereniging. Juridisch gezien een secuur maar niet al te ingewikkeld proces. "Voor de verenigingsbesturen ben je de welkome deskundige, de routeplanner die zorgt dat alle noodzakelijke stappen worden gezet." Maar minstens zo belangrijk is het zorgvuldig en tactvol managen van de emoties die zo'n fusieproces oproept: het afscheid moeten nemen van de oude vereniging, verschillende verenigingsculturen, het bedenken van een nieuwe naam, verschillende financiële belangen enz. "Dat maakt zo'n fusieproces zo boeiend en soms onvoorspelbaar. Je wordt in zo'n traject door schade en schande wijs.". Na een dikke anderhalf jaar voorwerk is de fusie nu aanstaande. Frits blijft hier privé bij betrokken totdat de omni-vereniging een feit is.

Frits heeft zijn adviseurschap per januari jl. weliswaar beëindigd maar zit niet stil. Hij is nauw betrokken bij een project 'Het Nieuwe Oud' (HNO). Dit is een opstartend initiatief met én voor oudere inwoners van Apeldoorn die zich tijdig bewust willen zijn van het 'ouder worden' in al haar facetten en daarin zélf de regie willen pakken.

Adviseurs: nieuwe instroom

Na een gedegen selectieproces te hebben doorlopen en de interne leergang te hebben gevolgd hebben een aantal nieuwe collega's de gelederen van SESAM academie versterkt.

'Leergang 2017, 9 kandidaat adviseurs'

3. Kracht van samenwerking

De filantropische sector speelt een belangrijke rol in de Nederlandse samenleving en is vaak van onmisbaar belang voor vrijwilligers en hun organisaties. Binnen deze sector spelen de vermogensfondsen een belangrijke rol. SESAM academie heeft met de nodige vermogensfondsen een samenwerkingsrelatie, zoals het Prins Bernhard Cultuurfonds (PBC), het Oranjefonds, het Noaberfonds Overijssel, het Fonds 1818 regio Haaglanden, Stichting Fonds Schiedam/ Vlaardingen e.o., Sint Laurensfonds stadsregio Rotterdam, Kansfonds.

Vermogensfondsen proberen ieder op hun manier vernieuwende en verbindende krachten in de samenleving te ondersteunen. Zo kan het gaan om de verbetering van de omstandigheden waarin vluchtelingen moeten leven, om versterking van de ondersteuning van ouderen, om bevordering van de sociale cohesie in de samenleving etc. Het Fonds 1818, dat dit jaar een kroonjaar beleeft, lichten wij hier wat nader toe.

Fonds 1818

Fonds 1818 is, zoals het Fonds zelf zegt, een jong vermogensfonds met oude wortels. De basis werd gelegd in 1818, toen de Nutspaarbank zich in Den Haag vestigde. In 1992 werd er een fusie aangegaan met de VSB Bank, waarna een fonds gevuld werd met een bedrag in aandelen. Fonds 1818 was geboren. Het Fonds kreeg als doelstelling de ondersteuning van maatschappelijke projecten, en wel in de regio rond Delft, Den Haag, Leiden, Duin en Bollenstreek en alle tussenliggende gemeenten.

De maatschappelijke projecten bestrijken het brede terrein van cultuur, educatie, kunst, milieu, natuur, sport, zorg en welzijn. Ook SESAM academie begeeft zich op dit brede terrein, vandaar dat samenwerking met Fonds 1818 veel potentie in zich bergt. Al vanaf 2009 heeft deze dan ook gestalte gekregen.

Een vrijwilligersorganisatie die zich wendt tot SESAM academie met een vraagstuk, wil graag advies over het onderhavige vraagstuk, maar is niet altijd in staat hiervoor te betalen. Via SESAM academie wordt er dan nogal eens met succes voor ondersteuning aangeklopt bij Fonds 1818. Andersom worden de contacten ook gelegd. Vrijwilligersorganisaties wenden zich tot Fonds 1818, dat op zijn beurt hen in contact brengt met SESAM academie. Op deze manier hebben SESAM adviseurs in 2017 ruim 273 door Fonds 1818 gefinancierde dagdelen besteed aan 46 projecten. Zo zijn organisaties geholpen die zich richten op bevordering van contacten tussen vrouwen uit verschillende culturen; die zich richt op bescherming van de Nederlandse duinkust; die buurttheater wil ontwikkelen; die opkomt voor ongedocumenteerden; die kunst, - en cultuureducatie aanbiedt enz.

Dit jaar bestaat Fonds 1818 tweehonderd jaar en viert zijn verjaardag met allerlei activiteiten. “Verrijk je buurt” is zo’n activiteit: het Fonds zal goede buurtideeën voorzien van wat geld en kennis. “Uit de Rode Cijfers” is ook zo’n activiteit, die beoogt vraagstukken en kansen rond schuldenproblematiek in kaart te brengen, partijen met elkaar aan tafel te zetten, en succesvolle initiatieven gericht op preventie van schuldenproblematiek breder onder de aandacht te brengen. Het spreekt voor zich dat ook SESAM academie zich in zal spannen deze activiteiten tot een succes te maken!

Anne de Raaf, adviseur van Fonds 1818 aan het woord:

“Fonds 1818 is erg tevreden over de samenwerking met SESAM academie. De SESAM adviseurs beschikken over veel kennis en ervaring die het Fonds onvoldoende heeft en die vrijwilligersorganisaties goed kunnen gebruiken. Ik ga zelf geregeld mee op kennismakingsgesprek, zodat zowel SESAM adviseurs als ikzelf een goed inzicht krijgen in de vraag en problematiek van de betreffende club. SESAM adviezen versterken het reilen en zeilen van de vrijwilligersorganisaties met hun adviezen, zodat wij met een gerust hart financiële ondersteuning kunnen geven. Wat wil je nu nog meer?”

Andere samenwerkingen

Regelmatig kopen samenwerkingspartners dagdelen in bij SESAM academie om deze ter beschikking te stellen van lokale of regionale afdelingen die advies nodig hebben voor de aanpak van bepaalde problematiek. In die zin wordt een samenwerkingspartner een opdrachtgever. Voorbeelden daarvan zijn Vereniging Voedselbanken Nederland, IPSO, PGO- support (koepelorganisatie voor Patiënten en Gehandicapten Organisaties), vrijwilligerscentrales (Apeldoorn, Breda, Eindhoven, Etten-Leur, Helmond, 's-Hertogenbosch) en gemeenten (Apeldoorn, Leeuwarden, Heerenveen, Duiven, Roosendaal), Rabobank Gooi en Vechtstreek en Huis voor de Kunsten Limburg.

4. Vooruitblik

Uiteraard blijft advisering en ondersteuning van vrijwilligersorganisaties de core business van SESAM academie. In het komende jaar wordt nog meer nadruk gelegd op het ontwikkelen en openleggen van netwerken, zodat wij nog meer vrijwilligersorganisaties kunnen bereiken.

Burgerinitiatieven

Dit zal ook worden gedaan met nieuwe producten. Zo vormen burgerinitiatieven een opkomende markt voor SESAM academie. Wij willen een belangrijke partner zijn bij het adviseren en begeleiden van burgerinitiatieven. In 2017 is hiermee ervaring opgedaan. In de verschillende regio's zijn teams van SESAM adviseurs aan de slag gegaan en de ervaringen hebben tot nu toe geleerd dat het goed mogelijk is om met burgerinitiatieven in contact te komen, mits er actief naar wordt gezocht. Burgerinitiatieven zijn er in het hele land, met een concentratie in de grote(er) steden.

De initiatieven zijn zeer verschillend van aard, maar hebben voor SESAM academie herkenbare adviesvragen. Zo wordt bijvoorbeeld advies gevraagd op het gebied van organisatieontwikkeling, financiën en fondsenwerving, en het vinden en binden van vrijwilligers.

In 2018 wordt een besluit genomen over hoe SESAM academie verder optreedt richting burgerinitiatieven. Er zal gezocht worden naar samenwerking met organisaties die al burgerinitiatieven ondersteunen.

Interim bestuursopdrachten

Er blijkt behoefte te zijn bij vrijwilligersorganisaties aan interim bestuur (in brede zin). Een deel van onze adviseurs is gekwalificeerd om op te treden als interim bestuurder; hierbij moet onderscheid worden gemaakt in de verschillende rollen, zoals bijv. procesbegeleider of als leidinggevend bestuurder.

In de periode 2016 / 2017 hebben SESAM adviseurs in meerdere projecten daarmee ervaring opgedaan.

In december 2017 heeft het bestuur het besluit genomen interim bestuurstaken te integreren in het dienstenpakket van SESAM academie.

Beleidsplan

Dit jaar gaat SESAM academie zich buigen over een nieuw beleidsplan voor de periode 2019-2022. De samenleving verandert in hoog tempo, wat vraagt om reflectie over onze positionering, naamsbekendheid, type adviseur, samenwerking met andere organisaties en activiteiten. In maart verdiept het bestuur zich in het toekomstige beleid; in mei wordt een beleidsdag voor de adviseurs georganiseerd.

Aan onze contactpersonen bij fondsen en koepelorganisaties wordt feedback gevraagd over ons functioneren, welke trends er in de samenleving zijn, waarbij SESAM academie behulpzaam kan zijn en waarmee SESAM academie haar diensten kan uitbreiden. Deze input leidt vervolgens tot een voldragen product. In december stelt het bestuur het beleid voor de komende jaren vast.

Lustrumviering

Wie jarig is trakteert! In 2018 vieren wij ons 3^e lustrum. Wij zijn voornemens zowel iets voor de samenleving te doen als een feestje voor onze klanten en/ relaties, en uiteraard voor onszelf te organiseren.

Kortom: u hoort nog van ons!!!

Bijlage 1

Algemeen

Doelstelling, missie en visie

Stichting SESAM academie is opgericht op 30 december 2003 en heeft tot doel:

- het bevorderen van kwaliteitsverbetering, professionaliteit en deskundigheid van vrijwilligersorganisaties en hun vrijwilligers;
- het bevorderen van maatschappelijke participatie van senioren;
- het in contact brengen van senioren met maatschappelijke organisaties.

Om kennis en vaardigheden van de SESAM adviseurs te bevorderen, is een 'lerende' houding een belangrijk selectie criterium. Door het aanbieden van een leergang, van bijscholing, lezingen en intervisie dragen we bij aan het bevorderen van kennis en vaardigheden. Ook de uitvoering van adviestrajecten levert een bijdrage aan verdieping en bevordering hiervan, door 'leren-in-de-praktijk'. Uitvoering van opdrachten van besturen van vrijwilligersorganisaties, die bestaat uit het geven van advies en coaching, is de kernactiviteit van onze adviseurs, die de dragers van SESAM academie zijn.

Het belang van vrijwillige bijdragen van senioren aan de samenleving dragen we uit, onder meer door ons lidmaatschap van en actieve betrokkenheid bij het NOV, Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (de belangenorganisatie voor het vrijwilligerswerk in Nederland), dat - onder meer - dit belang behartigt.

De stichting heeft geen winstoogmerk. De stichting is gevestigd aan de Deventerstraat 130-c, 7321 CD te Apeldoorn.

De **missie** van SESAM academie is het bevorderen van de kwaliteit en professionaliteit van vrijwilligersorganisaties.

De **visie**, die de opvatting van SESAM academie over het werkveld tot uitdrukking brengt, is: 'Vrijwilligers vormen, zowel individueel als in (maatschappelijke) organisaties, een essentiële factor voor de cohesie in de samenleving en het welbevinden van mensen in die samenleving'.

SESAM academie wil er toonaangevend toe bijdragen dat de kwaliteit van deze cohesie en van dit welbevinden geoptimaliseerd wordt. Zij doet dat door hoogwaardige ondersteuning en door advies aan te bieden aan vrijwilligersorganisaties die daaraan bijdragen.

Tekst en vormgeving

Martin van der Avoird
Elly Kloosterman
Monique Schoonen

Fotografie in dit jaarverslag

Johan G. Hahn
Birgit Schuch

Bijlage 2

Financieel resultaat

Het verslagjaar 2017 is financieel positief afgesloten. De gestelde doelen werden gehaald. In de financiële verslaglegging wordt hier dieper op ingegaan. Het saldo van baten en lasten voor 2017 is uitgekomen op een bedrag van € 2.103.

Baten

De totale baten zijn € 10.997 lager dan begroot. Het verschil wordt met name verklaard door lagere bijdrage vrijwilligersorganisaties en lagere bijdrage SESAM ondersteuning Maatschappelijke Organisaties. De bijdrage van koepelorganisaties en fondsen is hoger dan begroot.

Lasten

De totale lasten zijn € 7.850 lager dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de post SESAM ondersteuning Maatschappelijke Organisaties, pr- en netwerkkosten en personeelskosten. De kosten van adviseurs waren € 2.282 hoger dan begroot.

Eigen vermogen	31-12-2017	31-12-2016
Continuïteitsreserve	€ 154.004	€ 146.901
Bestemmingsreserve lustrum (2018)	€ 12.500	€ 12.500
Bestemmingsreserve SESAM ondersteuning Maatschappelijke Organisaties (SoMO) *	€ 10.000	€ 10.000
Bestemmingsreserve extra leergang	€ 0	€ 5.000
Totaal eigen vermogen	€ 176.504	€ 174.401

Toelichting:

Onder bepaalde voorwaarden kunnen minder draagkrachtige vrijwilligersorganisaties een beroep doen op SESAM academie om geadviseerd te worden 'om niet'. De kosten die hiermee samenhangen worden gefinancierd uit deze reserve.

Het bestuur heeft in zijn vergadering van 9 maart 2017 besloten om de omvang van deze bestemmingsreserve te handhaven op € 10.000.